

Program Národní a kulturní identity (NAKI II)
Projekt VaV MK ČR DG20P02OVV019

Praktické přístupy k územní ochraně historické kulturní krajiny

Metodika ke schválení Ministerstvem kultury (typ výsledku N_{metS})

Metodika identifikace a klasifikace území s krajinnými hodnotami

Průvodní zpráva výsledku

Předkladatel výsledku:

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební
Thákurova 7, 166 29 Praha 6 – Dejvice

Hlavní řešitel (autor – garant výsledku):

Ing. arch. Karel KUČA

Spoluřešitelé (spoluautoři)

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří KUPKA, Ph.D.

Ing. arch. Simona VONDRÁČKOVÁ, Ph.D.

Doc. Ing. arch. Ivan VOREL, CSc.

Výstup byl zpracován v rámci řešení I. etapy projektu, jejímž cílem je ověřit praktickou využitelnost typologie historické kulturní krajiny ČR a připravit navazující metodické nástroje k identifikaci a klasifikaci krajinných hodnot, využitelné v oblasti památkové péče a spolupracujících oborů

Praha 2022

I) Cíl výsledku

Cílem předložené metodiky je identifikace a klasifikace území s krajinnými hodnotami pro vymezování jevu ÚAP obcí č. 11 Urbanistické a krajinné hodnoty, který byl nově zaveden do sledovaných jevů ÚAP v roce 2018 (dříve se jev nazýval Urbanistické hodnoty). Konkrétním cílem je poskytnout návod pro objektivní identifikaci území s krajinnými hodnotami, které jsou vedle urbanistických hodnot zájmem památkové péče. Téma identifikace, popisu a ochrany krajinných hodnot památková péče právě v České republice dlouhodobě rozvíjí. Metodika je záměrně koncipovaná co nejobjektivněji, s celostním pohledem na celé území republiky tak, aby napomohla popisu krajinných hodnot jako jevu pro ÚAP a současně umožnila objektivní identifikaci památkově nejhodnotnějších území, která by (nad rámec již existujících krajinných památkových zón) mohla být chráněna i z titulu památkového zákona.

Téma krajinných hodnot nebylo přesně definováno v rámci Metodiky sledovaných jevů pro územně analytické podklady (Metodický návod v příloze č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb., MMR, 2019). V tomto metodickém návodu je odkaz na certifikovanou Metodiku identifikace a klasifikace území s krajinnými hodnotami (Kuča, Kučová, 2015), která získala osvědčení č. 65 Ministerstva kultury České republiky, odboru výzkumu a vývoje, č.j.MK 73873/2015 OVV, Sp. Zn. MK-S 143/2012 OVV, ze dne 4.12.2015. Cílem je tedy doplnění stávající certifikované metodiky Identifikace a klasifikace území s urbanistickými hodnotami, pro účely naplnění jevu č. 11 ÚAP po rozšíření jevu o krajinné hodnoty roce 2018). Obecným cílem předloženého výsledku je vytvoření odborného postupu pro kvalifikované rozhodování odborných orgánů a vytvoření plnohodnotného a objektivního podkladu pro územní plánování, který bude sloužit pro zachování cenných hodnot krajiny. Smyslem identifikace území s krajinnými hodnotami je tedy zviditelnění cenných území jednak kvůli jejich ochraně, jednak jako vzor pro budoucí proměnu území méně hodnotných. Vymezení krajinných hodnot pro účely ÚAP a jejich znázornění v územně plánovací dokumentaci může být ostatně inspirací pro nápravu největších negativních změn.

Výsledek typu N_{mets} naplňuje plánované cíle dle projektu bez dodatečných změn či odlišností oproti původnímu plánu.

II) Vlastní popis výsledku

Metodika identifikace a klasifikace území s krajinnými hodnotami představuje otevřený systém pro identifikaci a klasifikaci historických krajinných struktur na národní úrovni. Předmětem metodiky je formulace co nejobjektivnějšího přístupu kurčování částí území podle krajinné hodnoty. Metodika definuje několik kategorií území z hlediska dochování a kvality krajinných hodnot a stanovuje postup pro vymezení území s výraznými či archeologizovanými krajinnými hodnotami. Zároveň představuje legislativní rámec krajinných hodnot a jeho provázanost s dosavadní výzkumnou činností. Metodika úzce navazuje na předchozí výsledky mezioborové spolupráce kolektivu autorů v oblasti historické kulturní krajiny, zejména na *Metodiku typologie historické kulturní krajiny* (2020).

V úvodních kapitolách je metodika věnována vysvětlení pojmu Krajinné hodnoty a jejich uplatnění v rámci jevu č. 11 ÚAP a podrobněji rozebírá míru dochování historické kulturní krajiny na území České republiky včetně klasifikace hodnoty. Následně je popsána vazba na certifikovanou metodiku *Typologie historické kulturní krajiny České republiky*¹, která vychází z mezinárodně přijatého členění kulturní krajiny Výborem pro světové dědictví UNESCO do tří kategorií a v jejich rámci definuje jednotlivé typy, které pokrývají všechny podstatné dopady činnosti člověka na krajinu území ČR a reprezentující primárně kulturní hodnoty krajiny. Je zřejmé, že vymezené typy zahrnují jak krajiny záměrně estetizované, tak krajiny využívané k hospodářské

---

¹ Marek Ehrlich – Karel Kuča – Věra Kučová – Božena Pacáková – Marie Pavlátová – Alena Salašová – Markéta Šantrůčková – Ivan Vorel – Martin Weber 2020: TYPOLOGIE HISTORICKÉ KULTURNÍ KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY. Metodika s osvědčením Ministerstva kultury. Edice odborné a metodické publikace. České Budějovice: Národní památkový ústav.

činnosti jak dlouhodobě udržitelné, tak naopak krátkodobé a expoativní, ale i krajiny asociativní, zejména memoriální. Území určitého typu kulturní krajiny s vysokou koncentrací příslušných znaků metodika Typologie historické kulturní krajiny České republiky definuje jako jednotku kulturní krajiny. Jednotky různých typů se mohou v krajině překrývat a jejich souhrn v daném území pak tvoří celek kulturní krajiny. Celek však může tvořit i jediná jednotka. Celek kulturní krajiny je území vytipované k ochraně buď legislativní (jako krajinná památková zóna), nebo alespoň jako součást sledovaného jevu A011 urbanistické a krajinné hodnoty. Citovanou metodiku lze proto dobře využít při vymezování území s krajinnými hodnotami. Metodika obsahuje výčet znaků historické kulturní krajiny obsažených v Typologii historické kulturní krajiny ČR, které se promítají (nebo mohou promítat) do jevu A011. Tyto úvodní kapitoly vysvětlují vlastní podstatu krajinných hodnot, jejich legislativní rámec a návaznost na dosavadní výzkumnou činnost v oblasti historické kulturní krajiny.

Následně je popsána vlastní kategorizace území z hlediska krajinných hodnot pro znázornění jevu A011. Metodika definuje několik kategorií území z hlediska dochování a kvality krajinných hodnot: Území s výraznými krajinnými hodnotami (Krajinné hodnoty 1), Území s běžnými krajinnými hodnotami (Krajinné hodnoty 2), Území s archeologizovanými krajinnými hodnotami (Krajinné hodnoty 3) a Území se zničenými krajinnými hodnotami či bez krajinných hodnot (Krajinné hodnoty 4). Pro využití v rámci jevu A011 se – podobně jako u urbanistických hodnot – počítá pouze s těmi nejhodnotnějšími, tedy s Krajinnými hodnotami 1 a 3. Jednotlivé kategorie jsou popsány v kap. 3. Těžištěm metodiky je pak popis postupu objektivního hodnocení historických a současných krajinných celků, tedy postup vymezení území s krajinnými hodnotami kategorií 1 či 3.

Důležitou částí metodiky je popis způsobu, který zajistí jednoznačné a správné zařazení jakéhokoli území do jedné z hodnotových kategorií (včetně území, která krajinné hodnoty nevykazují). Postup je popsán ve třech základních krocích (etapách) včetně samotného postupu pro vymezení území.

V kapitolách 5 a 6 jsou pak popsány jednak další sledované jevy ÚAP týkající se krajiny, zejména krajiny obecné, nechráněné formou zvláště chráněných velkoplošných území (národní parky, CHKO) či přírodních parků. Pojetí krajinných hodnot v rámci jevu A011 by totiž nemělo být k těmto jevům duplicitní, nicméně řada znaků bude vykazována i prostřednictvím jiných sledovaných jevů, jednak provázanost s urbanistickými hodnotami v rámci aplikace ÚAP. Metodika podrobuje stávající Metodiku identifikace a klasifikace území s urbanistickými hodnotami², která je zmiňována v metodickém návodu MMR³, kritickému zhodnocení a konstatuje, že uvedené pojetí kategorizace urbanistických hodnot nadále vyhovuje i po rozšíření pojmu A011.

Určitou přílohou je pak kapitola 7, která nad rámec výzkumného záměru komentuje vývoj sledovaných jevů územně analytických podkladů obcí ve vztahu k urbanistickým a krajinným hodnotám.

III) Novost postupů, zdůvodnění a srovnání s postupy v zahraničí

Novost a jedinečnost metodiky spočívá ve vytvoření odborného podkladu pro vymezování území s krajinnými hodnotami, který dosud v rámci územně plánovací praxe chyběl. Metodika je zpracována na základě více než třicetiletých zkušeností autorů z terénních průzkumů a hodnocení historické kulturní krajiny (a urbanismu) v České republice a sledování relevantní odborné literatury a expertní diskuse na národní i mezinárodní úrovni.

Metodika vědomě a cíleně navazuje na dosavadní práce oboru památkové péče a historických krajinných struktur v České republice, rozvíjí jejich myšlenky ve světle aktuálního

---

² KUČA, K. – KUČOVÁ, V. (2015a): Metodika identifikace a klasifikace území s urbanistickými hodnotami, Praha : Národní památkový ústav.

³ STANDARD SLEDOVANÝCH JEVŮ PRO ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY OBCÍ. Metodický návod k příloze č. 1 části A – Územně analytické podklady obcí – podklad pro rozbor udržitelného rozvoje území vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. Ústav územního rozvoje v Brně. Brno, prosinec 2019. Dostupné online: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/od-01-01-2018/31-metodika-uap-jevy-2019-12.pdf>

společenského zázemí a právního prostředí. Hlavní novost postupu nynější metodiky spočívá v důsledném provázání pohledu na krajinné hodnoty v praxi památkové péče s ustanoveními sledovaných jevů územně analytických podkladů podle stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů a metodických nástrojů (včetně jejich novelizací) partnerského resortu Ministerstva pro místní rozvoj, což dosud v oboru památkové péče nebylo takto aplikováno. To dává metodice možnost širokého mezioborového a meziresortního uplatnění a prohloubení spolupráce právě v oblastech, kde se prolíná rozhodování v území na úseku územního plánování a stavebního řádu s památkovou péčí. Dalším přínosem metodiky může být edukativní využití a potenciální osvěta směrem k nejširší veřejnosti, která se o téma krajinného dědictví a bohatství České republiky aktivně zajímá. Ochranou území s historickými krajinnými hodnotami se zabývá několik mezinárodních úmluv, ke kterým přistoupila i naše republika. Především se jedná o Úmluvu Rady Evropy o krajině, Úmluvu o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a Úmluvu o ochraně architektonického dědictví Evropy. Dalším přínosem metodiky může být edukativní využití a potenciální osvěta směrem k nejširší veřejnosti, která se o téma krajinného dědictví a bohatství České republiky aktivně zajímá. Zahraniční literatura zaměřená na podobná témata ukazuje, že v daném pojetí je i soubor ÚAP ČR velmi významným celostním náhledem na území, který není obecně běžný. Lze ji využívat i v návazné expertní spolupráci.

IV) Popis uplatnění metodiky a informace, pro koho je určena

Vzhledem k potřebě posílení účinné péče o kulturněhistorické hodnoty historické kulturní krajiny se metodika uplatní na pracovištích Národního památkového ústavu, neboť uživatelům umožňuje provádět co neobjektivnější identifikaci a popis krajinných hodnot v území zvažovaném k ochraně podle památkového zákona. Metodika je pomůckou pro péči o území s koncentrovanými krajinnými hodnotami. Metodika je uplatnitelná jak v chráněných územích, tak v územích navrhovaných k prohlášení plošné památkové ochrany a v územích dosud nechráněných, která mohou aspirovat na prohlášení. Metodika vzhledem ke své struktuře rozčleňuje celé území dle dochovanosti historických krajinných struktur, lze ji tedy uplatnit na celém správním území bez ohledu na ochranu dle památkového zákona.

Největší uplatnění má však metodika pro zpracovatele (pořizovatele) vybraných sledovaných jevů územně analytických podkladů v oboru územního plánování pro krajinnou složku jevu urbanistické a krajinné hodnoty. Zde se její dopad ještě zvyšuje tím, že může být aplikována v jakémkoli území, tedy i památkově nechráněném – respektive zejména tam. Stejně tak může být využívána i zpracovateli územně plánovací dokumentace. Orgány památkové péče nemohou území, na něž se nevztahují ustanovení památkového zákona, ovlivňovat přímo, mohou však orgánům, které jsou k tomu příslušné, poskytovat maximum dostupných informací o památkových hodnotách (včetně krajinných), a to právě formou vybraných sledovaných jevů ÚAP, předávaných úřadu územního plánování s možností aktualizace buď průběžné, nebo úplné. Upozornění na dochované kulturně historické hodnoty prostřednictvím sledovaných jevů ÚAP, pokud budou objektivně a srozumitelně popsány a vymezeny, může být poměrně účinným prostředkem jejich „preventivní“ ochrany právě z titulu stavebního zákona prostřednictvím jejich začlenění do systému územního plánování v rámci celého státu.

V) Seznam použité a související literatury

- ADÁMKOVÁ, B. (2001): Anglická krajinářská škola a její odraz na našem území. Zahrada – park – krajina : odborný časopis oboru sadovnictví a krajinářství 11, č. 2, s. 20.
- ADAMOVIČOVÁ, L. (2019): Kulturní hodnoty lesní krajiny na části území CHKO Křivoklátsko. Diplomová práce FSv ČVUT, Praha.
- AMBROŽ, J. (1948): Lesy třeboňské pánve a přilehlých okrsků. Zprávy Štátních Výskumných Ústavov Lesnických ČSR, č. 2, s. 101–180
- AMBROŽ, R. (2014): Lánská obora jako místo významných lovů a politických setkání. In: Obory a bažantnice v kulturní historii. Prameny a studie 53. Praha : Národní zemědělské muzeum.
- ANDRESKA, J. (1987): Rybářství a jeho tradice. Praha : Státní zemědělské nakladatelství.

- ANONYM (1975): 30 let Československého uranového průmyslu. Praha : SNTL – Státní nakladatelství technické literatury ve Středisku interních publikací.
- BADINOVÁ, L. (2007): Historie a současnost českého rybníkářství. Diplomová práce. Olomouc : Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta.
- BALATKA, B. a kol. (1975): Typologické třídění reliéfu ČSR, Sborník Československé společnosti zeměpisné 80, s. 177–183.
- BALATKA, B. – CZUDEK, T. – DEMEK, J. – SLÁDEK, I. (1973): Regionální členění reliéfu ČSR, Sborník československé společnosti zeměpisné 78, 2, s. 81–85.
- BALATKA, B. – KALVODA, J. (2006): Geomorfologické členění reliéfu Čech. Praha : Kartografie Praha.
- BANDARIN, F. – VAN OERS (2014): The Historic Urban Landscape: Managing Heritage in an Urban Century. Wiley-Blackwell, ISBN 978-1-118-93272-8.
- BAŠEOVÁ, O. (1992): Česká krajina v rámci Evropy, in: Historický park a krajina, sborník vybraných referátů ze semináře konaného ve dnech 8.–11. září 1992 v Litomyšli. Pardubice : Památkový ústav Pardubice, s. 3–11.
- BAŠEOVÁ, O. (1997): Historická krajina v evropském kontextu. Ochrana přírody 52, č. 3, s. 75–78.
- BEČKA, M. – KLÁPŠŤOVÁ, E. – KLÁPŠŤE, P. (2012): Hodnoty území. In: MAIER, Karel, a kolektiv: Udržitelný rozvoj území. Praha : Grada, s. 70–96. ISBN 978-80-247-4198-7.
- BERANOVÁ, M. – KUBAČÁK, A. (2010): Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě. Praha : Libri.
- BÍLEK, J. – JANGL, L. – URBAN, J. (1976): Dějiny hornictví na Chomutovsku. Chomutov : Vlastivědné muzeum.
- BÍNA, J. – DEMEK, J. (2012): Z nížin do hor. Geomorfologické jednotky České republiky. Praha : Academia. Průvodce (Academia).
- BOLINA, P. – KLIMEK, T. – CÍLEK, V. (2018): Staré cesty v krajině středních Čech. Praha : Academia.
- BORÁK, M. – JANÁK, D. (1996): Tábory nucené práce v ČSR 1948–1954. Šenov u Ostravy : Tilia.
- BOUČEK, Z. – ŠUBR, J. (2000): Historická kulturní krajina jako současné velké téma. In: Téma pro 21. století. Kulturní krajina aneb proč ji chránit? Praha: MŽP ČR, ISBN 80-7212-134-0. s. 157–164.
- BROŽA, V. a kol. (2005): Přehrady Čech, Moravy a Slezska. Liberec : Knihy 555.
- BURCKHARDT, L. (2006): Warum ist die Landschaft schön? Berlin : Martin Schmitz Verlag.
- BÜTNER, T. a kol. (2004): Die historische Kulturlandschaft in der Region Oberfranken-West. Augsburg – München.
- CÍLEK, V. – LOŽEK, V. et al. (2011): Obraz krajiny. Pohled ze středních Čech. Praha: Dokořán. ISBN 978-80-7363-205-2.
- CLARK, J. – DARLINGTON, J. – FAIRCLOUGH, G. (2004): Using Historic Landscape Characterisation. English Heritage.
- COSSONS, N. (2000): Foreword. In: STRATTON, M. – TRINDER, B.: Twentieth Century Industrial Archaeology. London.
- COSSONS, N. (2008): Průmysl včerejška, odkaz zítřku?/Yesterday´s Industry, Tomorrow´s legacy? In: Průmyslové dědictví/Industrial Heritage. Praha : ČVUT, s. 14–30, 248–256.
- COSSONS, N. (2013): Why preserve the industrial heritage? In: DOUET, J. (ed.): Industrial Heritage Re-tooled. The TICCIH Guide to Industrial heritage. Routledge.
- CULEK, M. (2006): Přírodní podmínky území a jejich význam pro krajinný ráz. In: VOREL, I. (ed.): Hodnocení navrhovaných staveb a využití území z hlediska zásahu do krajinného rázu I. Praha.
- CULEK, M. – GRULICH, V. – LAŠŤŮVKA, Z – DIVÍŠEK, J. (2013): Biogeografické regiony České republiky. Brno : Masarykova univerzita.
- ČADA, V. – VICHROVÁ, M. (2012): Rukopisné mapy krajů Jana Kryštofa Müllera. Krajina a sídla v Čechách na počátku 18. století. In: CHODĚJOVSKÁ, Eva – ŠIMŮNEK, Robert. Krajina jako historické jeviště. Praha: HÚ AV ČR. ISBN 978- 80-7286-199-6. s. 123–142.
- ČENĚK, M. a kol. (2006). Lidé, krajina a zemědělství. Praha : Profi Press.
- ČERNÝ, E. (1970): K metodologii terénního průzkumu zaniklých středověkých plužin. In: Sborník Čs. společnosti zeměpisné, sv. 75, č. 3, s. 234–242.
- ČERNÝ, E. (1973a): Metodika průzkumu zaniklých středověkých osad a plužin na Dražanské vrchovině. I. Text. Zprávy čs. Společnosti archeologické 15, sešit 4–5.
- ČERNÝ, E. (1973b): Metodika průzkumu zaniklých středověkých osad a plužin na Dražanské vrchovině. II. Vyobrazení. Zprávy čs. Společnosti archeologické 15, sešit 6.
- ČERNÝ, E. (1979): Zaniklé středověké osady a jejich plužiny. Metodika historickogeografického výzkumu v oblasti Dražanské vrchoviny. Praha : Academia.
- ČERNÝ, E. (1992): Výsledky výzkumu zaniklých středověkých osad

- a jejich pluzin: historicko-geografická studie v regionu Dražanské vrchoviny. Vlastivědná knihovna moravská, sv. 74. Brno : Muzejní a vlastivědná společnost.
- ČERNÝ, V. (1924): Dělení pastvin v zemích českých v letech 1768–1848. Časopis pro dějiny venkova, č. 11, s. 210–227.
- ČIŽMÁŘ, M. (2004): Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku. Praha : Libri.
- ČORNEJ, P. – BĚLINA, P. a kol. (1995): Slavné bitvy naší historie. Praha : Marsyas.
- ČTVERÁK, V. – LUTOVSKÝ, M. – SLABINA, M. – SMEJTEK, L. (2003): Encyklopedie hradišť v Čechách. Praha : Libri
- Datový model pro digitální zpracování sledovaných jevů územně analytických podkladů v GIS. Referenční příručka podrobná / Referenční příručka stručná / Příručka uživatele. DMG ÚAP, verze 4.1, 2012/06, Dostupné online: <http://www.hydrosoft.cz/produkty/dmg-uap-ke-stazeni/>
- DEMEK, J. (1989): Nauka o krajině. Olomouc.
- DEMEK, J. – MACKOVČIN, P. (eds.) (2006): Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČR. Brno : AOPK ČR.
- DOUET, J. (ed.) (2013): Industrial Heritage Re-tooled: The TICCIH Guide to Industrial Heritage Conservation. Lancaster.
- DRNEK, J. (2012): Krajina nad pokladem. Průvodce po historii kamenouhelného dolování na Plzeňsku. Plzeň : Street, o. s.
- EFMERTOVÁ, M. (2006): Elektrifikace Československa 1918–1938 a vodní díla na Labi. In: Vodní dílo v krajině. Praha : VCPD.
- EHRlich, M. – KUČA, K. – KUČOVÁ, V. – PACÁKOVÁ, B. – PAVLÁTOVÁ, M. – SALAŠOVÁ, A. – ŠANTRŮČKOVÁ, M. – VOREL, I. – WEBER, M. (2020): Typologie historické kulturní krajiny České republiky. Metodika. České Budějovice : Národní památkový ústav.
- ELLEDER, L. – ŠÍROVÁ, J. – DAVID, V. – KAŠPÁREK, L. – KLETETSCHKA, G. – DRAGON, Z. (2020): Vzestup a úpadek poděbradského a nymburského rybníkářství pohledem historické hydrologie. VTEI (Vodohospodářské technicko-ekonomické informace) 26. 2. 2020, dostupné online: <https://www.vtei.cz/2020/02/vzestup-a-upadek-podebradskeho-a-nymburskeho-rybnikarstvi-pohledem-historicke-hydrologie/>
- Evropská úmluva o krajině (12/2017 Sb. m. s., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí, kterým se vyhláší opravené znění českého překladu Evropské úmluvy o krajině, vyhlášené pod č. 13/2005 Sb. m. s.)
- EZECHEL, M. (2014): Vliv vinohradnictví na vzhled krajiny v Čechách. In Památková péče o objekty vinohradnické povahy. Sborník z mezinárodní konference. Brno : Jihomoravský kraj, s. 47–64.
- FALTÝNKOVÁ, Kristýna – STRAKA, Jakub (2021): Ochrana architektonických a urbanistických hodnot ve stavebním právu. epravo.cz (23. 8. 2021), dostupné on-line: <https://www.epravo.cz/top/clanky/ochrana-architektonickych-a-urbanistickych-hodnot-ve-stavebnim-pravu-113434.html>
- FROLEC, V. (1984): Jihomoravské vinohradnictví. 2. vyd. Brno : Blok.
- General guidelines for identifying and evaluating historic landscapes (1999). CDT, Sacramento.
- GOJDA, M. (2000): Archeologie krajiny. Vývoj archetypů kulturní krajiny. Praha : Academia.
- GROCHOLOVÁ, V. (2017): Pozůstatky těžby pokrývačských břidlic na Bruntálsku. Bakalářská práce. Ostrava : Vysoká škola báňská – Technická univerzita, Hornicko-geologická fakulta.
- HÁJEK, P. (2003): Česká krajina a baroko. Praha: Malá Skála. ISBN 80-902777-6-4.
- HENDRYCH, J. (2015): Slavná stromořadí v proměnách kulturní krajiny : in divinis ordo arte et naturae. Praha : Foibos Books s.r.o.
- HENDRYCH, J. – LÍČENÍKOVÁ, M. (2010): Les v zahradním umění. In: Kauza les. Olomouc : Univerzita Palackého, s. 9–34.
- Historie a současnost alejí v krajině a urbanizovaném prostředí : sborník přednášek z odborného semináře konaného v Olomouci ve dnech 17. až 18. září 2007. Olomouc : Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, 2007.
- Historische Kulturlandschaften Sachsens: Schriftenreihe (2012). Heft 33. Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie, Freistaat Sachsen, (LfULG 2012).
- HORKÝ, J. (1982): Tvorba krajiny. Praha : ČVUT.
- HOŠTIČKOVÁ, E. (2016): Vývoj rybníčních soustav na Blatensku na základě analýz starých map. Bakalářská práce. Plzeň : Západočeská univerzita, fakulta ekonomická.
- HRNČIAROVÁ, T. – MACKOVČIN, P. – ZVARA, I. (eds.) (2010): Atlas krajiny České republiky, Průhonice : MŽP – VÚKOZ.
- HULE, M. (2000): Rybníkářství na Třeboňsku. Historický průvodce. Třeboň : Carpio.
- Charta průmyslového dědictví TICCIH, (překlad do českého jazyka) (2013). Praha : Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze. Dostupné z: <http://vcpd.cvut.cz/wp-content/uploads/2013/04/charta-web.pdf>
- CHARVÁTOVÁ, K. (1986): Vztah dvorů k vesnickému osídlení na panstvích cisterckých klášterů v Čechách. Archaeologica historica 11.
- CHARVÁTOVÁ, K. (1987): Hospodářské dvory klášterů ve světle pramenů. Archaeologica historica 12.

- CHODĚJOVSKÁ, E. – SEMOTANOVÁ, E. – ŠIMŮNEK, R. (2015): Historické krajiny Čech: Třeboňsko – Broumovsko – Praha. Praha: Historický ústav, ISBN 978-80- 7286-255-9.
- CHODĚJOVSKÁ, E. – ŠIMŮNEK, R. (eds.) (2012): Krajina jako historické jeviště. Praha.
- CHUMAN, T. – ROMPORTL, D. (2010): Multivariate classification analysis of cultural landscapes: An example from the Czech Republic. *Landscape and Urban Planning* 98, č. 3–4, s. 200–209.
- JABURKOVÁ, I. (2011): Křížové cesty Šluknovska z pohledu zahradního a krajinářského architekta. In: Mandava. Varnsdorf : Kruh přátel muzea Varnsdorf, s. 32–37.
- JANATA, T. – ZIMOVÁ, R. (2016): Using GIS and methods of digital cartography for analyzing battlefield engravings of 17th century. *Geoinformatics FCE CTU*, roč. 15, č. 1, s. 47–59.
- JANATKA, M. (2011): Nástroje stavebního zákona pro omezení suburbanizace v České republice. *Urbanismus a územní rozvoj* XIV, č. 2, s. 39–41.
- JANEČEK, M. a kol. (1995): Z historie českých rybníků. Praha : Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy.
- KEMPER, T. (2015): Der Schutz historischer Kulturlandschaften nach deutschem Recht im Lichte der Europäischen Landschaftskonvention. Tübingen : Eberhard Karls Universität.
- KLÁPŠTĚ, J. (1994): Paměť krajiny středověkého Mostecka. Praha – Most : Archeologický ústav AV ČR – Státní galerie výtvarného umění – Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech.
- KLÁPŠTĚ, J. (2012): Proměna českých zemí ve středověku. Praha.
- KLÍR, T. (2008): Osídlení zemědělsky marginálních půd v mladším středověku a raném novověku. Disertační práce. Praha : Univerzita Karlova, Filozofická fakulta.
- KLOUDA, L. (2014): Preventivní hodnocení krajinného rázu území CHKO Křivoklátsko. Praha : AOPK ČR.
- KOLEJKA, J. (2014): Přírodní krajiny České republiky. Brno : Masarykova univerzita.
- KOLEJKA, J. – LIPSÝ, Z. (1999): Mapy současné krajiny. *Geografie* 104, č. 3, s. 161–175.
- KOLEKTIV (2003): Rudné a uranové hornictví České republiky. Praha : Anagram.
- KOVÁŘ, P. (2000): Přirozená obnova nepřirozených krajin. In: *Téma pro 21. století. Kulturní krajina aneb proč ji chránit?* Praha: MŽP ČR, s. 134–141, ISBN 80-7212-134-0.
- KOVAŘÍK, D. (2006): Proměny českého pohraničí v letech 1958–1960. Demoliční akce v českém pohraničí se zřetelem k vývoji od roku 1945. Brno : Prius.
- KOVAŘÍK, D. (2018): Hraniční pásmo Jáchymov (1951–1956). In PINNEROVÁ, K. (ed.): *Jáchymov. Jeviště bouřlivého století*. Praha : Ústav pro studium totalitních režimů.
- KRAUS, V. a kol. (1973): *Vinohradnictví, kapitoly z dějin vývoje na Moravě a v Čechách od minulosti do současnosti*. Brno : Blok.
- KRAUS, V. a kol. (1999): Réva a víno v Čechách a na Moravě: tradice a současnost. Praha : Radix.
- KRAUS, V. a kol. (2009): Trpké býti zdá se? Víno a vinařství v českých zemích ve středověku a raném novověku. In KILIÁN, J. (ed.): *Období rozvoje i úpadku při pěstování révy vinné v Čechách*. Sborník příspěvků z konference konané na Mělníce 2.–4. dubna 2008. Mělník : Regionální muzeum Mělník.
- KRZEMIEŃSKA, B. – TRŠTÍK, D. (1965): Přemyslovská hradiště a služební organizace přemyslovského státu. *Archeologické rozhledy*, 17, s. 624–665.
- KUČA, K. (2009): Půdorysné typy sídel. In: *Atlas krajiny*. Praha : MŽP – VÚKOZ.
- KUČA, K. (2014a): Oblasti dochovaných strukturálně výrazných plužin v České republice. *Zprávy památkové péče* 74, 2014, č. 1, s. 34–49.
- KUČA, K. (2014b): Kulturněhistoricky cenná území České republiky a možnosti ochrany jejich památkových hodnot z titulu stavebního zákona. *Zprávy památkové péče* 74, č. 3, s. 193–202.
- KUČA, K. (2016a): Requiem za hospodářské dvory. *Zprávy památkové péče* 76, č. 2, s. 221–224.
- KUČA, K. (2016b): A to je ta krásná země... Destrukce osídlení na území České republiky ve druhé polovině 20. století ve středoevropském kontextu. *Zprávy památkové péče* 76, č. 3, s. 273–288.
- KUČA, K. (2016c): Odtajněná reliktní kulturní krajina vojenských újezdů. *Zprávy památkové péče* 76, č. 3, s. 326–336.
- KUČA, K. (2018): Parky a terapeutická krajina lázní v České republice. *Časopis Společnosti přátel starožitností* 126, č. 4, s. 221–254.
- KUČA, K. (2019): Heritage protection of towns, villages and cultural landscape in the Czech Republic. In: *Quality of Public Space in World Heritage Cities : Opportunities and Threats*. The International Conference of the CIVVIH Sub Committee for Central and Eastern Europe, 29th of June – 3rd of July, 2019 in Český Krumlov, Czech Republic. Prague : Czech National Committee ICOMOS 2019. ISBN: 978-80-907103-2-0. <https://www.icomos.cz/images/konference/2019/public-space.pdf>
- KUČA, K. (2020): Spa parks and the landscape in the spa towns of the Czech Republic. In: EIDLOTH, V. (Hg.) – MARTIN, P. (Hg.) – SCHULZE, K. (Hg.): *Zwischen Heilung und Zerstreung. Kurgärten und Kurparks in Europa*. Arbeitshefte – Landesamt für Denkmalpflege im Regierungspräsidium Stuttgart, Band 39, s. 163–178. Stuttgart : Verlagsgruppe Patmos.
- KUČA, K. – KRATOCHVÍLOVÁ, I. – KUČOVÁ, V. (2012): Plány ochrany památkových rezervací a památkových zón. Metodika připravená na základě vyhlášky MK ČR č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví náležitosti a

- obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2009. Ministerstvo kultury a Národní památkový ústav. Dostupné online: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/analyzy-koncepce-dokumenty/metodika-k-vydavani-planu-ochrany-pamatkovych-zon-a-rezervaci-143357/>
- KUČA, K. – KUČOVÁ, V. (2000): Principy památkového urbanismu. Příloha časopisu Zprávy památkové péče 60.
- KUČA, K. – KUČOVÁ, V. (2015a): Metodika identifikace a klasifikace území s urbanistickými hodnotami, Praha : Národní památkový ústav.
- KUČA, K. – KUČOVÁ, V. (2015b): Metodika klasifikace staveb podle památkové hodnoty. Praha : Národní památkový ústav.
- KUČA, K. – KUČOVÁ, V. (2018): Lázeňské památkové rezervace. Zprávy památkové péče 78, č. 2, s. 159–166.
- KUČA, K. (ed.) – KUČOVÁ, V. – SALAŠOVÁ, A. – WEBER, M. a kol. (2015): Krajinné památkové zóny České republiky. Praha : Národní památkový ústav.
- KUČA, K. – KUPKA, J. (2015): Identifikace existujících a zaniklých komponent historické kulturní krajiny s důrazem na členění plužiny. Ztracená Voda (okres Bruntál). Specializovaná mapa s odborným obsahem. rukopis. dostupné: <http://kpz-naki.cz/>
- KUČA, K. (ed.) – MALINA, O. – SALAŠOVÁ, O. – WEBER, M. a kolektiv (2020): Historické kulturní krajiny České republiky. Průhonice : VÚKOZ.
- KUČA, K. – VOREL, I. – KUPKA, J. – ŠVECOVÁ, S. – KUČOVÁ, V. (2015): Metodika plánů ochrany krajinných památkových zón. Národní památkový ústav, Praha (připraveno k vydání, zatím nepublikováno).
- KUČERA, Z. (2007): Zanikání sídel v pohraničí Čech po roce 1945 – základní analýza. Historická geografie 34, s. 317–334.
- KUČOVÁ, V. (2006): Možnosti ochrany kulturní krajiny v České republice – Současná právní úprava na úseku památkové péče, ochrany přírody, stavebního zákona a územního plánování. Veřejná správa, 48, příloha.
- KUČOVÁ, V. (2007): Historická kulturní krajina v kontextu památek světového dědictví. Zahrada – park – krajina XVII, č. 1, s. 6–10.
- KUČOVÁ, V. (2008): Kulturní krajina – krajinné památkové zóny v České republice v kontextu světového kulturního a přírodního dědictví. Zprávy památkové péče 68, č. 4, s. 295–300.
- KUČOVÁ, V. (2012): Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a její významné výročí. Zprávy památkové péče 72, č. 4, s. 227–234.
- KUČOVÁ, V. (2013): Památky techniky a průmyslového dědictví jako kulturně-historicky cenná území a součásti historické kulturní krajiny v mezinárodním kontextu. Zprávy památkové péče 73, č. 3, s. 187–198.
- KUČOVÁ, V. (2017): Průmyslové krajiny jako součást kulturního dědictví. Zprávy památkové péče 77, č. 5, s. 17–26.
- KUČOVÁ, V. – DOSTÁLEK J. – EHRlich, M. – KUČA K. – PACÁKOVÁ B. (2014): Metodika tvorby standardizovaného záznamu krajinné památkové zóny. Odborné a metodické publikace Národního památkového ústavu, svazek 53, Praha. ISBN: 978-80-7480-022-1.
- KUČOVÁ, V. – KUČA, K. (2017): Úvahy nad průmyslovými krajinami České republiky. Zprávy památkové péče 77, č. 5, s. 3–16.
- KUČOVÁ, V. – KUČA, K. (2005): Ochrana kulturní krajiny v České republice a její perspektivy. Památková péče na Moravě 10, s. 7–24.
- KUKAL, Z. – REICHMANN, F. (2000): Horninové prostředí České republiky. Jeho stav a ochrana. Praha.
- KULIŠŤÁKOVÁ, L. (ed.) a kol. (2014): Metodika identifikace komponovaných krajin. Certifikovaná metodika. Osvědčení č. 7/2014, Sp. zn. MK-S 5138/2013 OVV. Brno : Mendelova univerzita v Brně.
- KULIŠŤÁKOVÁ, L. – FLEKALOVÁ, M. – KUČERA, P. – MATÁKOVÁ, B. – SALAŠOVÁ, A. – ŠTĚPÁNOVÁ, D. (2011): Komponované krajiny. Brno : Mendelova univerzita.
- KULIŠŤÁKOVÁ, L. – SEDLÁČEK, J. (2013): Využití nástroje GIS při analýze vizuálních vazeb v komponovaných krajinách. Acta Pruhoniciana 103, s. 51–61.
- KUNA, M. (2014): Archeologický atlas Čech. Praha : Academia.
- KUNICKÝ, Z. – VURM, K. (2011): 700 let hutnictví stříbra a olova na Příbramsku (1311–2011). 225 let Stříbrné hutě – Kovohutí Příbram (1786–2011). Příbram : Kovohutě Příbram.
- KUPKA, J. (2006): Vliv jednotlivců a jejich rozhodnutí na podobu krajiny. In: VOREL, Ivan – SKLENIČKA, Petr [eds.]. Ochrana krajinného rázu. Třináct let zkušeností, úspěchů i omylů... Praha: Naděžda Skleničková, s. 181. ISBN 80-903206-7-8.
- KUPKA, J. (2009): Historická krajina a institut krajinného rázu. Možnosti ochrany dochovaných znaků historické krajiny formou ochrany krajinného rázu dle §12 zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. In: Historická geografie / Historical geography. 35/1, s. 7–26. ISSN 0323-0988.
- KUPKA, J. (2010): Krajiny kulturní a historické. Vliv hodnot kulturní a historické charakteristiky na krajinný ráz naší krajiny. Praha : ČVUT, ISBN 978-80-01-04653-1.

- KUPKA, J. (2019): Historické struktury jako hodnota krajiny. Profesorská přednáška. Praha: ČVUT. ISBN 978-80-01-06559-4.
- KUPKA, J. – BOUŠKOVÁ, Z. (2020): Historické struktury jako hodnota krajiny. In: Člověk, stavba a územní plánování 13, s. 10–27.
- KUPKA, J. – VOREL, Ivan (2017): Analýza historické krajinné struktury na krajské úrovni. TZB-info, roč. 48, č. 19, s. 1–12. ISSN: 1801-4399.
- KUPKA, V. – ČTVERÁK, V. – DURDÍK, T. – LUTOVSKÝ, M. – STEHLÍK, E. (2002): Pevnosti a opevnění v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. 2. vydání. Praha.
- KÜSTER, H. (1999): Geschichte der Landschaft in Mitteleuropa. München : C. H. Beck.
- LAPKA, M. (2008): Úvod do sociologie krajiny. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1595-0.
- LÍBAL, D. (1981): Kulturní aspekty ochrany krajiny. Památky a příroda 6, č. 4, s. 233–235.
- LIPSKÝ, Z. – KOLEJKA, J. (1997): Typologie a ochrana české kulturní krajiny. Závěrečná zpráva výzkumného projektu GAČR, č. 206/95/0959. Praha : Lesnická fakulta České zemědělské univerzity, Ústav aplikované ekologie.
- LIPSKÝ, Z. – ROMPORTL, D. (2007): Typologie krajiny v Česku a v zahraničí: stav problematiky, metody a teoretická východiska. Geografie 112, č. 1, s. 61–83.
- LÖW, J. – CULEK, M. – NOVÁK, J. – HARTL, P. (2006): Typy krajinného rázu České republiky.
- LÖW, J. – MÍCHAL, M. – NOVÁK, J. (2005): Typologie české krajiny. Brno : Löw a spol..
- LÖW, J. – MÍCHAL, I. (2003): Krajinný ráz. Kostelec nad Černými lesy : Lesnická práce.
- LÖW, J. – NOVÁK, J. (2008): Typologické členění krajin České republiky. Urbanismus a územní rozvoj 11, č. 6, s. 19–23.
- MÁČEL, O. (1954): Základní problematika urbanistické struktury vesnice v Čechách a na Moravě I. Brno : VÚVA.
- MACHAČ, J. – LANGROVÁ, P. (eds.) (2003): Uhelné hornictví v ostravsko-karvinském revíru. Ostrava-Mariánské Hory : Anagram.
- MAIER, K.: Nástroje územního plánování k regulaci suburbanizace. Urbanismus a územní rozvoj XV, 2012, č. 5, s. 12–20.
- MAIER, K. (2012): Udržitelný rozvoj území. Praha : Grada Publishing.
- MAREČEK, J. (2001): Lidové krajinářství v obrazu naší země. In: Tvář naší země – krajina domova. Krajina jako kulturní prostor. Lomnice n. Popelkou: Studio JB, ISBN 80-86512-03-7. s. 21–28.
- MATĚJ, M. (1997): Kulturní dědictví rosicko-oslavanského uhelného revíru. Zprávy památkové péče 57, č. 5–6, s. 149–156.
- MATĚJ, M. (2001): Kulturní dědictví centrálního kladenského kamenouhelného revíru. Zprávy památkové péče 61. Příloha.
- MATĚJ, M. (2013): Chceme nebo nechceme technické a průmyslové památky? Zprávy památkové péče 73, č. 3, s. 179–186.
- MATĚJ, M. – KLÁT, J. – KORBELÁŘOVÁ, I. (2009): Kulturní památky Ostravsko-karvinského revíru. Ostrava : Národní památkový ústav.
- MATOUŠEK, V. (2010): Čechy krásné, Čechy mé. Proměny krajiny Čech v době industriální. Praha : Agentura KRIGL.
- MATOUŠKOVÁ, A. (2000): Historická zeleň a rozhledny. In: Téma pro 21. století. Kulturní krajina aneb proč ji chránit? Praha: MŽP ČR, s. 52–62. ISBN 80-7212-134-0.
- MATUSZKOVÁ, J. – KOVÁŘŮ, V. (2004): Vinohradnické stavby na Moravě. = Viticultural buildings of Morava. Brno : ERA.
- MATYÁŠ, D. – KUČERA, T. (2004): Opuštěné pohraničí – krajinný fenomén bývalých Sudet. Životné prostredie, 38, s. 320–324.
- Metodická doporučení k vybraným problémům pořizování územního plánu. Ministerstvo pro místní rozvoj – Ústav územního rozvoje, únor 2015. Dostupné online: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/22-vybrane-problemy-porizovani-up-16022015.pdf>
- MEZERA, A. a kol. (1979): Tvorba a ochrana krajiny. Praha : SZN.
- MIDRIAK, R. (2013): Klasifikácia a kvantifikácia prírodných krajinných typov a typov súčasnej krajiny Slovenska. In: MIDRIAK, R. (ed.): Krajina – ekológia, využívanie a ochrana. Zborník referátov z konferencie konanej 29. mája 2013 v Banskej Bystrici.
- MIKŠÍČEK, P. a kol. (2006): Zmizelá Sudety [Katalog k výstavě] = Das verschwundene Sudetenland [Der Kataloog zur Ausstellung]. 4. vyd. Domažlice : Pro občanské sdružení Antikomplex vydalo Nakladatelství Českého lesa.
- MITCHELL, N. – RÖSSLER, M. – TRICAUD, P. M. (eds.) (2009): World Heritage Cultural Landscapes. A Handbook for Conservation and Management. World Heritage Papers 26. Paris.
- MMR – MŽP (2016): Zadání územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností, Společný metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí. Praha.
- NĚMEC, J. – POJER, F. (eds.) et al. (2007): Krajina v České republice. Praha: Consult. ISBN 80-903482-3-8.

- NORBERG-SCHULZ, Ch. (2010): *Genius loci. Krajina, místo, architektura*. Praha : Dokořán. ISBN 978-80-7363-303-5.
- NOVÁK, Z. (2017): *Metodika péče o umělecky ztvárněnou kulturní krajinu*. Praha : Národní zemědělské muzeum.
- Obory a bažantnice v kulturní historii (2014). *Prameny a studie* 53. Praha : Národní zemědělské muzeum.
- ODEHNAL, F. (2004): *Poutní místa Moravy a Slezska*. 2. vyd., Rosice u Brna : Gloria.
- OCHOTA, M. A. (2016): *Hidden Histories. A Spotter's Guide to the British Landscape*. London.
- OKADA, M. (2012): Industrial ruin. In: DOUET, J. (ed): *Industrial Heritage Re-tooled. The TICCIH Guide to Industrial Heritage Conservation*. TICCIH.
- OŤAHEL, J. – HRNČIAROVÁ, T. – KOZOVÁ, M. (2008): Typológia krajiny Slovenska: regionalizácia jej prírodno-kultúrneho charakteru. *Životné prostredie* 42, č. 2, s. 70–76.
- OURODA, V. (ed.) – KUČA, K. – KUČOVÁ, V. – HOROVÁ, V. – KOZELSKÁ-BENCÚROVÁ, H. – KAREL, T. – RAZÍM, V. (2015): *Urbanistické dědictví České republiky. Katalog výstavy*, Praha : Národní památkový ústav.
- OURODOVÁ-HRONKOVÁ, L. (2017): *Schwarzenberská krajina Hlubočka a Třeboňsko. Proměna krajiny na vybraných schwarzenberských panstvích v letech 1660–1930. Katalog výstavy*. České Budějovice : Národní památkový ústav.
- PALMER, M. – NEAVERSON, P. (1998): *Industrial Archaeology. Principles and Practice*. London – New York : Routledge.
- PAUKNEROVÁ, K. (2019): *Krajina mezi pamětí a zapomínáním. Studie z Čech*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-4327-4.
- PAVLÁTOVÁ, M. – EHRlich, M. a kol. (2004): *Zahrady a parky jižních Čech*. Praha : Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu – Nebe, s. r. o.
- PEŠA, V. (2004): Podzemní lomy na Českolipsku. *Bezděz. Vlastivědný sborník Českolipska*, č. 13, s. 83–122.
- POKORNÝ, E. – FILIP, J. – LÁZNIČKA, V. (2001): *Rekultivace*. Brno : Mendelova univerzita.
- RADOVÁ, L. (2017): Chmelařská krajina Žatecka ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století. *Zprávy památkové péče ZZ*, č. 5, s. 529–534
- ROMPORTL, D. (2009): *Typologie krajiny České republiky. Disertační práce*. Praha : Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta.
- ROMPORTL, D. – CHUMAN, T. – LIPSKÝ, Z. (2013): *Typologie současné krajiny Česka. Geografie* 118, č. 1, s. 16–39.
- RUBÍN, J. – NĚMEC, J. – POJER, F. (eds.) (2007): *Krajina v České republice*. Praha.
- ŘEHOUNEK, J. (2006): *Osudové okamžiky – Sto let vojenského výcvikového prostoru Milovice-Mladá. Nymburk : Jan Řehounek – Kaplanka*.
- ŘÍKOVSKÝ, F. (1939): *Základy k sídelnímu zeměpisu Česko-slovenska*. Brno : Kolářček.
- SÁDLO, J. – POKORNÝ, P. – HÁJEK, P. – DRESLEROVÁ, D. – CÍLEK, V. (2005): *Krajina a revoluce. Významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny Českých zemí*. Praha.
- SALAŠOVÁ, A. (2009): *Trvalé travní porosty v ochraně krajinného rázu*. In Salaš, P. (ed.), *Travníky*. Hrdějovice : Agentura Bonus, s. 28–34.
- SALAŠOVÁ, A. (2012): *Ochrana krajinného rázu a rozvoj valašské dědiny*. *Životné prostredie* 46, č. 4, s. 214–219.
- SÁLUSOVÁ, D. (2018): *České zemědělství očima statistiky 1918–2017*. Praha : Český statistický úřad.
- SEDLÁČEK, J. – SALAŠOVÁ, A. – TRPÁKOVÁ, L. (2015): *Hodnocení vlivů na krajinné památkové zóny*. Brno : Mendelova univerzita v Brně.
- SEMOTANOVÁ, E. (2006): *Netradiční formy evidence a zpřístupňování mapového bohatství – stručný úvod do problematiky*. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka. HG Suplementum I*. Praha: Historický ústav. ISBN:80-7286-093-3, ISSN:0323-0988, s. 11–13.
- SEMOTANOVÁ, E. (2007): *Historická krajina – smysl, stopy, hledání a nalézání*. Praha.
- SEMOTANOVÁ, E. (2010): *Raně novověká krajina českých zemí*. In: BŮŽEK, V. a kol.: *Společnost českých zemí v raném novověku*. Praha, s. 19–53.
- SEMOTANOVÁ, E. (2018): *Vyprávěné krajiny*. Praha : Historický ústav AV ČR.
- SEMOTANOVÁ, E. – CHROMÝ, P. – KUČERA, Z. (2018): *Historická geografie: tradice a modernita*. Praha.
- SCHAMA, S. (2007): *Krajina a paměť*. Praha : Argo/Dokořán.
- SKLENIČKA, P. (2003): *Základy krajinného plánování*. 1. vyd. Praha: Naděžda Skleničková. ISBN 80-903206-1-9.
- SMETÁNKA, Z. (1972): *Archeologický výzkum zaniklých středověkých osad v Čechách v letech 1965–1971*. *Archeologické rozhledy* 24, s. 417–427.
- STANDARD SLEDOVANÝCH JEVŮ PRO ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY OBCÍ. *Metodický návod k příloze č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb. Ústav územního rozvoje v Brně, prosinec 2019*. Dostupné online:

- <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/od-01-01-2018/31-metodika-uap-jevy-2019-12.pdf>
- STEENBERGEN, C. M. (2008): *Composing Landscapes: Analysis, Typology and Experiments for Design*. B.m. : Springer.
- STIBRAL, K. (2005): *Proč je příroda krásná? Estetické vnímání přírody v novověku*. Praha: Dokořán. ISBN 80-7363-008-7.
- ŠIMŮNEK, R. (2006): *Historická krajina a mapové bohatství Česka*. Praha.
- ŠTĚPÁNEK, M. (1967–1968): *Plužina jako pramen dějin osídlení*. *Československý časopis historický* 15, s. 725–746; 16, s. 247–274.
- ŠVECOVÁ, S. – VOREL, I. (2015): *Kulturní historická krajina a výstavba – některé problémy zachování kulturních hodnot v krajinných památkových zónách*. *TZB-info: portál pro technická zařízení budov*. roč. 17, č. 25, ISSN 1801-4399.
- TEMPEL, N. (2012): *Post-industrial landscapes*. In: DOUET, J. (ed): *Industrial Heritage Re-tooled: The TICCIH Guide to Industrial Heritage Conservation*. TICCIH.
- TOMÁŠEK, M. (2015): *Půdy České republiky*. 4. vydání. Praha : Česká geologická služba.
- TUDOR, C. (2014): *An Approach to Landscape Character Assessment*. *Natural England 2014*. Dostupné na <http://www.naturalengland.org.uk/ourwork/landscape/englands/character/assessment/default.aspx>.
- TUMA, D. (2018): *Zlatý věk obor. Z historie odbornictví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Plzeň : Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni.
- TUNKA, M. (2011): *Několik poznámek z územně analytickým podkladům a k jejich aktualizaci*. *Urbanismus a územní rozvoj* XIV, č.1, s. 3–6.
- UNESCO Recommendation on Historic Urban Landscape. Dostupné online: <http://whc.unesco.org/en/activities/638>.
- VALCHÁŘOVÁ, V. – BERAN, L. (2007): *Vodní dílo v krajině*. Sborník konference na lodi. Praha : Výzkumné centrum průmyslového dědictví.
- VANDERHULST, G. (ed.): *Industry, Man and Landscape/ Industrie, homme et paysage*. In: *The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage*. Belgium. Dostupné z: <http://isbnplus.com/2960003705>
- VILIKOVSKÝ, V. (1936): *Dějiny zemědělského průmyslu v Čechách od nejstarších dob až do vypuknutí světové krize hospodářské*. Praha.
- VLAŠÍN, M. (2000): *Stačí zvláště chráněná území pro zachování kulturní krajiny? In: Téma pro 21. století. Kulturní krajina aneb proč ji chránit?* Praha: MŽP ČR, s. 85–89. ISBN 80-7212-134-0.
- VOREL, I. (2000): *Přírodní, kulturní, estetické hodnoty a struktura osídlení – konflikt nebo harmonie (kulturní krajina z pohledu urbanisty)*. In: *Téma pro 21. století. Kulturní krajina aneb proč ji chránit?* Praha: MŽP ČR, s. 126–133. ISBN 80-7212-134-0
- VOREL, I. (2006): *Krajinný ráz a jeho ochrana*. 2. část – *Proměnlivost krajinného rázu – typické a rozlišující znaky*. *Ochrana přírody*, roč. 61, č. 10/2006, s. 301–303. ISSN 1210-258-X.
- VOREL, I. et al. (2006): *Metodický postup. Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz*. Praha: Naděžda Skleničková. ISBN 80-903206-3-5.
- VOREL, I. (2008): *Aktuální problémy v ochraně charakteru krajiny a krajinného rázu*. In: VOREL, I. – KUPKA, J. (eds.) (2008): *Aktuální problémy ochrany krajinného rázu*. Praha.
- VOREL, I. – KUPKA, J. (2011): *Krajinný ráz. Identifikace a hodnocení*. Praha: ČVUT. ISBN 978-80-01-04766-8.
- WALZ, U. – UEBERFUHR, F. – SCHAUER, P. – HALKE, E. (2012): *Historische Kulturlandschaften Sachsens*. Dresden.
- WENGI, M. (1976): *Methode zur Typisierung der Kulturlandschaft*. In: *Natur und Landschaft*, 51. Jg., Heft 11, 312–315.
- WÖBSE, H. H. (1991): *„Kulturlandschaftsschutzgebiet“ – eine neue Schutzkategorie bei der Novellierung des Bundesnaturschutzgesetzes?* In: *Natur und Landschaft*, 66. Jg., Heft 7/8, s. 400–402.
- WÖBSE, H. H. (1992): *Historische Kulturlandschaften*. In: *Garten+Landschaft*, Heft 6, s. 9–13.
- ZITTLAU, R. (2010): *Kulturlandschaft und Denkmalschutz – eine Perspektive?* *Alfred Toepfer Akademie für Naturschutz* (Hrsg.): *Umgang mit historischer Kulturlandschaft – NNA-Berichte* 23. Jg., H.1. Schneverdingen.

V) Seznam publikací, které předcházely výsledku a byly publikovány (pokud existují), případně výstupy z originální práce

- KUČA, K. (ed.), MALINA, O., SALAŠOVÁ, A., WEBER, M. et al. (2020), *Historické kulturní krajiny České republiky*. Průhonice: VÚKOZ. ISBN 978-80-87674-32-1.
- EHRlich, M., KUČA, K., KUČOVÁ, V., PACÁKOVÁ, B., PAVLÁTOVÁ, M., SALAŠOVÁ, A., ŠANTRŮČKOVÁ, M., VOREL, I., WEBER, M. et al. (2020), *Typologie historické kulturní krajiny České Republiky*, České Budějovice: Národní památkový ústav. ISBN 978-80-85033-95-3.
- KUČA, K., KUČOVÁ, V. (2015), *Metodika identifikace a klasifikace území s urbanistickými hodnotami*, Praha: Národní památkový ústav. ISBN 978-80-7480-025-2.
- KUČA, K., KUČOVÁ, V. (2015), *Metodika klasifikace staveb podle památkové hodnoty*, Praha: Národní památkový ústav. ISBN 978-80-7480-026-9.
- KUČA, K. (ed.), KUČOVÁ, V., SALAŠOVÁ, A., VOREL, I., WEBER, M. et al. (2015), *Krajinné památkové zóny České republiky*. Praha: Národní památkový ústav, ISBN 978-80-7480-045-0.
- WEBER, M., KUPKA, J. et al. (2020). Projekt DG20P02OVV019 Praktické přístupy k územní ochraně historické kulturní krajiny. Průběžná periodická zpráva za rok 2020. Průhonice: VÚKOZ.
- WEBER, M., KUPKA, J. et al. (2021). Projekt DG20P02OVV019 Praktické přístupy k územní ochraně historické kulturní krajiny. Průběžná periodická zpráva za rok 2021. Průhonice: VÚKOZ.